

واکاوی علل عدم اقبال به فلسفه در دوره امویان اندلس

موسی الرضا بخشی استاد^۱، عبدالحسین لطیفی^۲

چکیده

اندلس تحت سیطره حکومت اموی توانست در دورانی که اروپا در رکود قرون وسطایی بسر میبرد، رهبری فکری اروپا را برعهده گیرد و بر سر رهبری جهان اسلام نیز با بغداد رقابت کند که اوج آن در قرن چهارم هجری رخ نمود. اما برغم پیشرفت علمی مسلمانان و فضای مطلوب فرهنگی در این دوره، فلسفه کمتر مورد توجه قرار گرفت و حتی با تنگناهای شدیدی نیز روبرو شد. از اینرو همین امر، مسئله محوری نوشتار حاضر است تا بر اساس تحلیل منابع تاریخی کم توجهی به فلسفه را که با شکوفایی تمدن اسلامی در آنجا هماهنگی ندارد، مورد واکاوی قرار دهد. در تبیین این مسئله میتوان گفت، مسلمانان با فتح اندلس، وارد سرزمینی شدند که پیش از آن، کلیسا بطور نهادینه خردگرایی را در آنجا و ممالک پیرامون آن منکوب کرده بود. اما مهمترین عامل عدم اقبال به فلسفه در اندلس، همانا استقرار مذهب مالکی بود که با رویکرد اخباری‌گری، به خردگرایی مجال بروز نداد.

۴۷

کلیدواژه‌ها: ابن مسرّه، امویان اندلس، فلسفه، مذهب مالکی

* * *

۱. استادیار گروه مطالعات اجتماعی دانشگاه فرهنگیان (نویسنده مسئول)؛ rezabakhshi1385@gmail.com

۲. استادیار گروه ادیان و عرفان، واحد یادگار امام خمینی (ره)، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۹۷/۹/۱۳ تاریخ تأیید: ۹۷/۱۱/۱۵

